

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 2911/22
30.10.2024.године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Меланије Сантовац, председника већа, Драгане Марчетић и Татјане Обренчевић, чланова већа, у парници тужиоца “ADDIKO BANK” a.d. Београд, Милутина Миланковића 7В, чији је пуномоћник адвокат Немања Алексић из Новог Сада, Грчкошколска 1, против тужене АА из ..., чији је пуномоћник адвокат Влада Кезић из Београда, Николе Добровића 10, ради дуга, одлучујући о жалби тужене, изјављеној против пресуде Трећег основног суда у Београду П бр. 4607/18 од 24.01.2022. године, у седници одржаној 30.10.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Трећег основног суда у Београду П бр. 4607/18 од 24.1.2022. године у ставу првом и другом изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима парничног поступка, садржано у ставу четвртом изреке пресуде Трећег основног суда у Београду П бр. 4607/18 од 24.1.2022. године, тако што се обавезује тужена АА из ... да тужиоцу “ADDIKO BANK” a.d. Београд исплати износ од 285.985,79 динара на име трошкова парничног поступка, у року од 15 дана од дана достављања преписа пресуде.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П 4607/18 од 24.01.2022. године, ставом првим изреке, дозвољено је објективно преиначење тужбе повећањем тужбеног захтева.

Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу исплати износ од 3.550.388,06 динара и то: износ од 2.981.975,77 динара са законском затезном каматом почев од 9.10.2019. године до исплате и износ од 568.412,29 динара.

Ставом трећим изреке, одбијен је захтев за исплату законске затезне камате на износ од 568.412,29 динара почев од 9.10.2019. године до исплате.

Ставом четвртим изреке, обавезана тужена да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 328.652,00 динара.

Против наведене пресуде тужена је благовремено изјавила жалбу побијајући је у ставу првом, другом и четвртим изреке из свих законских разлога.

Испитујући правилност ожалбене пресуде, применом одредбе члана 386 и 402 Закона о парничном поступку (“Сл. гласник РС”, бр. 72/11, 49/2013 - одлука УС, 74/2013 - одлука УС, 55/2014, 87/2018, 18/2020 и 10/2023 - др. закон), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба тужене делимично основана.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1,2,3,5,7 и 9 ЗПП на које овај суд као другостепени пази по службеној дужности. Изрека првостепене пресуде је разумљива, непротивречи сама себи нити разлозима пресуде, а у образложењу пресуде суд је навео јасне и потпуне разлоге о одлучним чињеницама.

Према утврђеном чињеничном стању у првостепеном поступку, тужена је као јемац са тужиоцем закључила уговор о солидарном јемству бр. ... од 26.4.2017. године, док је тужилац са ББ закључио уговор о краткорочном кредиту бр. ... од 26.4.2017. године, по којем банка потражује од дужника износ од 3.000.000,00 динара увећан за накнаде, трошкове и камате у периоду доцње, а истим уговором је јемац, овде тужена, у потпуности упозната, те јемац јемчи као солидарни дужник за све обавезе дужника из наведеног уговора о кредиту. Јемац се обавезао да на први писани позив банке, без приговора и одмах, исплати у целости све доспеле, а неисплаћене обавезе дужника и то како главни дуг, тако и уговорене камате, накнаде, провизије и трошкове, те припадајуће камате у периоду доцње, као и трошкове учињене у циљу наплате од дужника. Јемац се обавезао да ради обезбеђења новчаног потраживања банке по овом уговору преда банци две бланко менице. Веродостојна исправа – меница са клаузулом “без протеста”, коју је издала тужена је попуњена на износ од 3.081.757,82 динара и доспела је 22.8.2017. године, па од тога дана тужена дугује тужиоцу износ од 3.081.757,82 динара.

Тужилац је као извршни поверилац 15.9.2017. године поднео Привредном суду у Београду против тужене као извршног дужника предлог за извршење на основу веродостојне исправе – менице. Решењем о извршењу Привредног суда у Београду Иив 5429/2017 од 18.9.2017. године усвојен је предлог за извршење извршног повериоца, овде тужиоца и наложено извршном дужнику, овде туженој, да исплати износ од 3.081.757,8 динара са законском затезном каматом од 23.8.2017. године до исплате, као и трошкове извршног поступка у износу од 28.473,00 динара. На наведено

решење, тужена је 5.10.2017. године уложила приговор, а одлучујући о приговору извршног дужника, Привредни суд у Београду је 2.2.2018. године донео решење П 478/2018 којим је укинуо решење о извршењу Иив 5429/2017 од 18.9.2017. године у делу у којем је обавезан извршни дужник да солидарно плати извршном повериоцу износ од 3.081.757,82 динара са законском затезном каматом почев од 23.8.2017. године до исплате, као и трошкове извршног поступка у износу од 28.473,00 динара, поступак је настављен пред судом опште надлежности, Трећим основним судом у Београду.

Из налаза и мишљења судског вештака од 9.1.2020. године утврђена је висина укупног потраживања тужиоца према туженој на дан 8.10.2019. године кога чини главни дуг у износу од 2.948.660,70 динара, преостали дуг по основу редовне уговорене камате 30.315,00 динара и затезна камата у износу од 568.412,29 динара, што укупно износи 3.550.388,06 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом одредби члана 414 став 1, члана 997, 1004 став 2 и 3 и члана 1065 Закона о облигационим односима, закључио да тужена као јемац-платац одговара повериоцу као дужник за целу обавезу и поверилац може захтевати њено испуњење било од главног дужника, било од јемца или од обојице у исто време, односно када је у питању јемац-платац, јемац одговара солидарно са главним дужником, па је обавезао тужену да тужиоцу исплати износ од 3.550.388,06 динара и донео одлуку као у ставу другом изреке.

Првостепени суд је у складу са одредбом члана 277 ЗОО закључио да тужиоцу припада право на законску затезну камату на износ главног дуга од 2.948.660,70 динара почев од 9.10.2019. године. Првостепени суд је закључио да тужилац нема право на законску затезну камату на износ од 568.412,29 динара који представља обрачунату камату на износ доспелог, а неисплаћеног дуга, због чега је, применом одредбе члана 279 став 1 ЗОО, одбио захтев тужиоца за исплату законске затезне камате на износ од 568.412,29 динара почев од 9.10.2019. године до исплате.

Наведени чињенични и правни закључак првостепеног суда, као правилан, прихвата и Апелациони суд и налази да је правилно првостепени суд применио материјално право кад је одлучио као у ставу другом изреке ожалбене пресуде. Потпуно и правилно је првостепени суд утврдио све релевантне чињенице од значаја за одлучивање о основаности и висини тужбеног захтева. Правилно је првостепени суд закључио да јемац-платац одговара повериоцу као дужник за целу обавезу и поверилац може захтевати њено испуњење било од главног дужника, било од јемца или од обојице у исто време, односно када је у питању јемац-платац, јемац одговара солидарно са главним дужником.

Неосновани су жалбени наводи тужене да основ тужбеног захтева не може да проистиче из уговора о јемству, већ из менице као веродостојне исправе на основу које је поднет предлог за извршење. Полазећи од садржине наведених одредби Закона о облигационим односима, а у контексту утврђеног чињеничног стања, правилан је закључак првостепеног суда да је тужена као јемац-платац на основу закљученог уговора о јемству у обавези да тужиоцу, као повериоцу, исплати доспелу обавезу

главног дужника из уговора о кредиту, на начин и у висини како је то одређено решењем о извршењу. Менице које је тужена потписала су средство обезбеђења потраживања које проистиче из уговора о јемству и представљају веродостојну исправу на основу које је одређено принудно извршење.

У случају повреде уговорне одредбе из уговора о кредиту, а нарочито у случају неизмиривања обавеза из уговора о кредиту, банка може у складу са законом, уговором и општим условима пословања раскинути уговор и прогласити кредит доспелим о чему је дужна да обавести корисника кредита, односно јемца, у писаној форми, којом приликом га позива да доспеле обавезе измири, што је банка у конкретном случају и учинила. После оваквог обавештења, банка није дужна да позива јемца на испуњење обавезе. У случају да до добровољног измирења доспелих обавеза не дође, банка има право да „бланко“ меницу, која је од стране јемца дата као обезбеђење потраживања банке по предметном уговору о јемству, попуни у складу са меничним овлашћењем и достави на реализацију. При чему се предаја на реализацију обрачунском заводу сматра подношењем менице на исплату у складу са чланом 37 став 2 Закона о меници. Имајући у виду да је у споразуму о испуњавању бланко потписаних меница који су потписали тужена и тужилац наведено да је поверилац овлашћен да попуни меницу по доспелости потраживања из уговора о кредиту, менични поверилац је овлашћен да као датум доспелости унесе сваки датум када је ненамирено потраживање из уговора о кредиту доспело, због чега су жалбени наводи у погледу тога да тужилац није доставио доказ да је туженој доставио опомену за плаћање, нити је обавестио о насталој обавези, као и то да је предлог за извршење поднео неблаговремено, неосновани.

Правилно је утврђен износ дуга тужене, као јемца-платца, у конкретном случају. Према обављеном вештачењу у првостепеном поступку од стране вештака економско-финансијске струке утврђен је наплаћени износ од стране јавног извршитеља у извршном поступку, па је применом правила урачунавања прописаних одредбом члана 312 ЗОО утврђен укупан дуг по означеном кредиту од 3.550.388,06 динара.

Апелациони суд имао је у виду наводе жалбе тужене којима се указује да није правилно утврђена висина потраживања, с обзиром да је јавни извршитељ спроводио извршење на имовини тужене све до 15.07.2021. године, а да је вештачење на основу ког је суд утврдио висину дуга израђено са пресеком на дан 8.10.2019. године, али је нашао да ови наводи жалбе нису од утицаја на другачију одлуку о тужбеном захтеву. Ово због тога што ови наводи евентуално могу бити од утицаја у току спровођења извршења. При томе се има у виду да их тужена није истицала у току првостепеног поступка, па сагласно члану 372 ЗПП не може их са успехом истицати у жалби, с обзиром да није учинила вероватним да их без своје кривице није могла истицати раније.

Из ових разлога, како ожалбена пресуда није захваћена битним повредама одредаба парничног поступка на које суд пази по службеној дужности, нити оних повреда на које се посебно указује жалбом, те како је иста заснована на правилно и потпуно утврђеном чињеничном стању и донета на основу правилне примене материјалног права, то је иста потврђена.

Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе којима се оспорава одлука у ставу првом и другом изреке, али је нашао да исти нису од утицаја на правилност и законитост побијане пресуде, па их није посебно образлагао.

Из наведених разлога, Апелациони суд је у смислу одредби члана 390 одлучио као у ставу првом изреке ове пресуде.

Међутим, одлука о трошковима поступка садржана у ставу четвртом изреке првостепене пресуде је донета уз погрешну примену материјалног права. Тужиоцу у конкретном случају с обзиром на успех у спору припада трошак за састав два образложена поднеска у износу од по 22.500,00 динара, за заступање на шест одржаних рочишту у износу од по 24.000,00 динара, заступање на једном неодржаном рочишта у износу од 12.750,00 динара, све у складу са Тарифом о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, затим на име трошкова вештачења износ од 20.000,00 динара, као и на име таксе на тужбу у износ од 64.808,79 динара, према важећој Таксеној тарифи, што укупно износи 285.985,79 динара, а имајући у виду и одређени захтев за трошкове, као и да се тужилац није жалио на одлуку о трошковима. Тужилац нема право на накнаду трошкова на име ПДВ-а за пружену адвокатску услугу јер као доказ није приложен рачун о извршеној адвокатској услузи у смислу члана 42. Закона о порезу на додату вредност, па се не ради о стварном трошку парничне странке у смислу члана 153. и 154. ЗПП.

Из изложених разлога, Апелациони суд у Београду је донео одлуку као у ставу другом изреке, применом одредбе члана 401. тачка 3. ЗПП.

Како је тужена сам незнатно успела у другостепеном поступку у делу трошкова поступка, то Апелациони суд није признао туженој право на накнаду трошкова другостепеног поступка, па је применом члана 153 и 165 став 1 ЗПП одлучио као у ставу трећем изреке пресуде.

**Председник већа-судија
Меланија Сантовац, ср.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић